

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto same 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 w.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Rekapital se ne vračajo. Neznemkavana pisma se ne sprejemajo.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Vprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitivste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Štev. 13.

V Mariboru, dne 30. marca 1905.

Tečaj XXXIX.

Volitev v okrajni zastop ptujski pred c. kr. upravnim sodiščem.

Lanskega leta vršile so se volitve za okrajni zastop ptujski. Stranka ptujskih meščanov ali Ornigova stranka, združena z nekaterimi nemškimi grajščaki in slovenskimi kmetskimi odpadniki porabila je vsako sredstvo, da bi slovensko kmetsko večino iz okrajnega zastopa vrgla, na nje mesto pa posadila Orniga, ptujske meščane in razne grajščake. Ta stranka je prva v volilnem boju rabila sredstva, katera so bila do tistih dob pri nas neveljavna. O tem pa bode prilika še govoriti.

Danes hočemo naglašati le to dejstvo, da je c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj in c. kr. namestništvo v Gradcu imenovano stranko proti Slovincem povsod in najkrepkeje podpiralo, da pa so se slovenskim strankam delale vse le mogoče ovire, da teh pritožb niso marali uslišati niti v Ptuj, niti v Gradcu! Sramota bi bila, če bi bili slovenski možje krivice mirno prenašali, ako bi se ne bili v bran postavili za pravico! Priti je moralo do pritožb in prišlo je! Kar se ne da v Ptuj in v Gradcu doseči, poskusiti se mora pri najvišjih instancah Avstrije, na Dunaju! In tako so se tudi zaradi volitve v okrajni zastop ptujski že lani vložile razne pritožbe na c. kr. upravno sodišče na Dunaju.

Leto dni je minolo, predno je prišlo do razprave na Dunaju. Minoli petek, dne 24. marca t. l. razpravljalo je to najvišje sodišče v šesterih pritožbah, katere je osebno zastopal dr. Franc Jurtela, odvetnik v Ptuj, deloma kot volilec pritožitelj, deloma kot pooblaščenec drugih pritožiteljev. Upravno sodišče je ustreglo petim pritožbam, le eno je zavrnilo. Po dolgem boju se je pokazalo, da se je Slovincem delala krivica, ne pa Nemcem in nemčurjem, kakor so prej razni sleparji v enomer trdili! Rzsodba c. kr. upravnega sodišča je spodnesla celi volitvi lanskega leta pravni temelj! Glasom te rzsodbe se 15 %, oziroma 12 1/2 % popust pri pravem davku ne sme odračunati ali odtegniti nikomur, kadar se določa volilna pravica za volitev v okrajni zastop.

Vsled te rzsodbe c. kr. upravnega sodišča dobilo bode zopet veliko število kmetskih posestnikov volilno pravico v skupini velikega posestva nazaj! To velja za okraj ptujski, to velja za vse druge okraje na Štajerskem! Dve leti in več trajala je borba, stala je mnogo dela in truda, povzročila je stroške! Hvala Bogu, da se je dosegel saj ta uspeh! Slovenski posestniki! Ne pozabite nikoli, kedo vas je hotel ob to volilno pravico spraviti, kedo se je potegoval za vas, in kedo je delal proti vam! To ohranite dobro v spominu!

Novi lovski zakon.

Govor deželnega poslanca dr. Jurija Hrašovca o priliki razprave o novem lovskem zakonu v štajerskem deželnem zboru.

(Konec.)

V § 66 se imenujejo živali, katere sme lovski upravičenec, od njega za varstvo lova nastavljen osebe ali z njegovim pismenim dovoljenjem tudi drugi ljudje vloviti ali ustreliti in sebi prilastiti, kakor lisica, kuna, dihur, podlasica, veverica, vidra, kragulj, skobec, velika uharica, kavka, črna vrana, sraka, krokar in druge. Mi predlagamo, da se uvrsti med te živali tudi še kos, kadar se nahaja v vinogradih.

§ 74 določuje, da sme vsakdo divjačino iz svoje zemlje sam ali po drugih osebah odganjati na primeren način bodi si s klopotci, strašili, nočnimi ognji ali na drug način, v vinogradih, tudi s praznimi (strašilnimi) strelji v času od 1. kimovca (septembra) do 31. vinotoka (oktobra).

Nam se ta doba od 1. kimovca do 31. vinotoka vendar zdi prekratka, če se pomisli, da v vinogradih posebno zajec skoraj skozi celo leto škodo dela. Ni tedaj prav, da bi se smela divjačina iz vinograda s praznimi strelji samo v tem času odganjati.

Predlagali bodemo, da se ta določba časa izpusti in dovoli, da se sme sploh divjačina v vinogradih odganjati s praznimi (strašilnimi) strelji, tedaj skozi celo leto.

LISTEK.

Na lovu.

P. D.

(Dalje.)

A nič ni hotelo biti. Naj si je Šmitek še toliko napenjal oči in ušesa, naj je še s tako potrpežljivostjo napenjal in spuščal petelina, veverice ni bilo.

Šmitka se je poprijela slaba volja.

„Ej, šmentani Andrej! On tudi misli, da se mora še bahati z divjačino! Čemu to? Kjer ni nič, ni nič, in pri tem nobena laž ne pomaga! Na izbiro, je rekel! A, radoveden sem, kaj naj izbiram! Ko doslej še nisem imel nobene stvari pred očmi!“

Bum!

Šmitek je poskočil.

„Je že moja! Je že moja!“ kričal je zadaj Janez in skakal sem ter tja s kadečo se puško. „Je že moja!“

„Kaj je, kaj?“ sopihala sta onadva.

„Veverica! Lovci sem!“ zadere se Janez.

„Gospod Šmitek, za Boga, jaz nimam več strela! Ušla nam bo! Gospod Grčar, kje ste?“

„Saj nič ne vidim!“

„Kje jo imate?“ vpil je poštar.

„Gori držite puške, da ne bo nesreče! Ali ne vidite? Zdaj je pri miru!“

Poštar je ustrelil.

„Zdaj pade! Zdaj pade!“

Ali veverica je samo prožno skočila na drugo smreko in stekla v vrh.

„Moj Bog, kako streljate!“ javkal je Janez in razburjen basal puško.

„Jaz nič ne vidim!“ zakričal je Šmitek še enkrat.

„Zdaj le!“

Pri teh besedah je Janez z nova pomeril. Glasno je zagrmel strel po gozdu, in vmes se je razlegal divji krik Janezov. Od veje do veje se je torkljalo vitko telo veveričino.

Srečni lovec je priskočil in treščil živalico ob deblo. Potem pa jo je vzdignil za košati rep.

„Samec!“ vpil je, kazoč okrvavljeno telesce Šmitku. „Samec! Ta nam ne bo delal več preglavice!“

„Kako je padla!“

„V srce ste jo zadeli!“

„Pa kako ste jo zapazili?“

„Jaz grem za vama, kar zapazim, da se maje veja. Gledam, gledam in vidim, kako obira veverica žir. Ej, si mislim, ti boš moja!“

„Prav ste mislili! Kako je težka!“

„Stara žival!“

„To je dobro, da sem še imel patrone! Sicer bi bila ušla!“

Polagoma jih je nehala razburjenost. Šmitek se je nehal tresti in poštar je zopet zadobil mirni svoj glas. Janez pa se je moral vsesti, tako ga je prevzel ta prvi uspeh.

„No, da le prazni nismo!“ meni Janez zadovoljno.

„Hvala Bogu, nekaj imamo!“

„Hoj!“

Gospod Čuš kliče! „Hoj!“ odzove se Janez.

V kratkem prilomasti učitelj in zavpije že od daleč.

„Kaj imate?“

„Veverico imamo!“

„Pa streljate, kakor na medveda! Mislim sem, kdo ve, kaj bo!“

„Da je le nekaj!“

„No seveda, boljše nekaj kot nič. Ampak štiri strele na veverico, to je preveč! Kdo jo pa je?“

„Jaz. Koliko ste pa vi prinesli, gospod Čuš?“ meni Janez pikro.

„Ničesar. Nisem streljal!“

„No torej!“

(Dalje.)

Še nekaj moram omeniti glede te določbe (§ 66). Kaj se naj zgodi v slučaju, ako lovski upravičenec takega dovoljenja ne da? Lovski upravičenec s me dati dovoljenje, a prepuščeno je le njegovi prosti volji, ga li hoče dati. Kaj pa, ako ga ne da in to v slučajih, ko naredijo dotične živali posestnikom res veliko škodo, kakor vrane, srake itd. v koruzi, posebno kadar se ta nahaja blizu gozda, ali v vinogradih? Po tem paragrafu ne bi imel posestnik nobene druge instance in bi se moral ukloniti tej prepovedi. Mi zahtevamo, da bi se naj še dodal ta-le stavek:

„Ako se lovski upravičenec brez temeljitega vzroka brani, sme politična oblast prve instance (okrajno glavarstvo) to dovoljenje dati.“

Konečno imamo še pri § 69 spreminjevalni predlog. Sedaj se glasi ta paragraf tako:

„Pse, ki oddaljeni od hiš in čred lovijo, in mačke, ki se klatijo po poljih ali gozdih, sme lovski upravičenec ali njegovi lovci usmrtiti!“

Na ta način bi se smela mačka že blizu hiše ustreliti, kadar je prav blizu hiše polje ali gozd.

Mi tedaj predlagamo, da se smejo le ubiti one mačke, ki se najmanje 500 korakov od poslopj oddaljene dobijo na polju ali v gozdu.

To so tedaj naše zahteve. Mi prosimo visoko zbornico, da jih naj sprejme. Za lova so le malenkosti, a važni za posestnika. Koristi kmečkih posestnikov moram v prvi vrsti varovati; mislim, da jim tudi pametni lovci in lovski prijatelji ne morejo nasprotovati. S temi besedami končam.

Rusko-japonska vojska.

Na suhem.

Sedaj že Japonci sami priznavajo, da ruske izgube v bitki pri Mukdenu niso bile tako velike, kakor se je pisalo po njihovih časopisih. Zalog, streliva in živeža skoro nič ni padlo Japoncem v roke, vse so skoro Rusi odpeljali, kar pa ni bilo mogoče odpeljati, so pa uničili. Dne 9. t. m. zvečer ob 9. uri je bilo izdano povelje za umikanje in drugi dan ob 6 uri zjutraj je bilo vse že odpeljano. V tem času je bilo odpeljanih iz Mukdena 1900 vagonov. Vlaki, ki so imeli po 50 do 60 vagonov, so se peljali v predsledkih po 8 minut. Bilo je to velikansko delo za železnične uslužbence, kajti vlaki so se morali peljati brez luči in niso smeli dajati znamenja s piskanjem. Medtem se je pa 7 vrst od Mukdena vršila bitka, v kateri so odbijali Rusi Japonce, da niso mogli do železnice.

Kar se je tiste dni pisalo o ruskih izgubah, to že presega vse meje. Gotovi vojni poročevalci menda res mislijo, da sestoji čitajoče občinstvo samo iz tepcev in butcev, ki nimajo niti peščice razsodnosti. Ti ljudje so si upali n. pr. z vso resnostjo zatrjevati, da znašajo ruske izgube v celem 300.000 mož in da so Japonci uplenili 2200 topov. Vsakdo pa ve, če je količkaj pazno zasledoval dogodke, da je vsa ruska armada štela komaj 300.000 mož in da so Rusi v celem imeli jedva okoli 1200 topov. Ako bi bile torej gori navedene izmišljenosti resnične, bi ne bilo v Mandžuriji niti enega Rusa več in Japonci bi bili uplenili polovico več topov, kakor so jih Rusi sploh imeli!

Umikanje ruske armade se vrši še vedno v lepem redu. Japonci ne pritiskajo hudo za njimi, ker Rusi uničijo za seboj železnico, vse ceste in mostove. Kje se bodo Rusi postavili zopet Japoncem nasproti, seveda nihče ne ve. Nekateri pravijo, da bo novi poveljnik Linevič postopal po stari ruski navadi, da bo vse opustošil in uničil za seboj in se umikajoč zvalil Japonce v nerodovitne severne kraje Mandžurije, kjer jih bo napadel. Drugi zopet pravijo, da se bo vstavil pri reki Sungari, kjer ima močne postojanke. Reka Sungari teče okoli 160 klm južno od Harbina proti severozahodu, se obrne na kitajski meji proti severo-vzhodu in teče mimo Harbina. Desni breg, kjer bi stali Rusi, je višji kakor levi.

Da je bilo japonsko zasledovanje jako slabo, kaže dejstvo, da se Rusi hočejo zopet ustaviti 150 klm severno od Mukdena. General Linevič pa se najbrže tukaj ne bo spustil v bitko, ker ta kraj ni posebno sposoben za bojevanje. Te postojanke, Nančenci, Svanmjavci in Sipingaj leže na vznožju gorovja, ki se vleče zahodno proti mongolski meji. Tukaj hoče Linevič samo zadrževati sovražnika, dokler se čete popolnoma ne uredijo in odpočijejo ter zavzamejo nove postojanke pri reki Sungari.

Pariški listi trdijo, da so ruske utrdbe ob reki Sungari doslej najmočnejše ruske utrdbe. Za obrambo teh postojank je treba baje 250.000 mož, ki so menda že zbrani ondi. Tja prihajajo tudi vojaki iz Harbina in ojačenja iz Rusije. V postojankah so že prej stali težki topovi.

Iz bojišča se poroča: dne 27. t. m.: Po močnih zadnjih stražah krita, zaseda armada nove utrjene postojanke. Danes zjutraj je jeznil poveljnik armade mimo čet ter posebno pozdravil ostanke strelskega polka, ki si je z bajonetom napravil pot skozi sklenjeni obroč mnogo številnejših japonskih čet. Le 126 mož tega polka se je vrnilo s svojo zastavo. Položaj čet je dober. — Poveljnik tretje mandžurijske armade, general Kaulbars, je imenovan za poveljnika druge armade. Poveljnikom tretje armade je imenovan general Bacanov. Poveljnik prve armade je general Kuropatkin.

Na morju.

Drugo tihomorsko brodovje pod admiralom Roždestvenskim je že odpljulo dne 16. t. m. od Madagaskarja. Roždestvenski je rekel, da se pelje nasproti tretjemu brodovju, ki je plulo 24. t. m. skozi Sueški kanal in dospe potemtakem proti koncu marca v bližino Madagaskarja. Po združitvi s tem brodovjem se bo pa napolnilo celo brodovje proti Japonci, tako se sumi. Japonske bojne ladije se že prikažujejo pri Vzhodnoindijskih otokih. Bržkone hočejo zadržati pot ruskemu brodovju skozi morske ožine med temi otoki.

Vladivostok.

Iz Vladivostoka došli potniki poročajo, da vlada v celem trdnjavskem okrožju živahna delavnost. Nove in stare utrdbe vedno ojačujejo. Oboroženje je silno močno in število topov od obleganja Port Arturja pomnoženo najmanj dvakrat. Najtežji topovi iz trdnjav evropske Rusije se nahajajo sedaj v Vladivostoku. Tudi posadka se pomnožuje neprenehoma ter sedaj šteje vsaj 40.000 mož. Vsak dan pride preko Herbovska po železnici okrog 1000 mož svežih čet. Zunaj luke križa iz 11 ladij obstoječe japonsko brodovje. Šestdeset milj južno od trdnjave se je baje, kakor poročajo korejski ogleduhi, izkrcala japonska armada, močna tri divizije. O prodiranju teh čet pa dosedaj ni nobenega poročila. Častniki posadke so prepričani, da pred poznno pomladjo ni pričakovati resnega japonskega napada na Vladivostok. Železniško zvezo Vladivostok-Harbin oestro stražijo močni ruski oddelki. Prevoz podmorskih čolnov iz Rusije še ni končan. V trdnjavi je sedaj baje 6 do 8 takih ladij pripravljenih. Izvzemši „Gromoboja“ so sedaj vse ladje ruskega brodovja v Vladivostoku sposobne za plovbo in boj.

Dva govora poslanca Žičkarja.

Obravnava o vodnih stavbah na Štajerskem se je vršila v deželni zboru dne 9. januarja 1905. Razprave so se vdeleževali slovenski poslanci Žičkar, dr. Ploj in dr. Jurtela. Govor poslanca J. Žičkarja:

Visoka zbornica! Tudi pri tej priložnosti si dovoljujem spregovoriti nekoliko besed o potrebnih popravah nekaterih potokov in rek v sevniškem, brežiškem in kozjanskem okraju. Iz prejšnjih razprav je že znano, da se tu gre za potoke Sevnišnica, Gabernica, Močnik in Sromlica; potem za Sotlo in Savo. Želeti bi bilo, da nam da zastopnik dežel-

nega odbora zagotovilo, da se začnejo leta 1905. izdelovati potrebni načrti glede poprej omenjenih štirih potokov. Kar zadeva uravnavo Sotle, se utegne, kakor je naznanil gospod cesarski namestnik, vendar doseči sporazumljenje med našo državno polovico in hrvatsko vlado. Radi tega, ker je pri uravnavi mejne reke med Štajersko in Hrvatsko prizadetih toliko činiteljev, da se mora računati z zastopniki cesarske namestnije, deželnega odbora, ministerstva za notranje zadeve, poljedeljskega ministerstva, potem z zastopniki hrvatske vlade; baš za tega voljo se zavlačujejo tako dolgo priprave za uravnavo Sotle.

Pred vsem je pa potrebno, da se radi nevarnosti, katera preti vasi Gregovce, ležeči ob Sotli, vendar nekaj stori v njeno varstvo. Kolikor mi je znano, so obljubili: ministerstvo, deželni odbor in hrvatska vlada, da se priredi skupni komisijski ogled v tej stvari; samo naša namestnja ima še imenovati zastopnika za ta ogled. Celo gotovo je, kakor sem že večkrat omenjal, da bo zginila vas Gregovce raz obličja zemlje, če se v najkrajšem času kaj zdatnega ne ukrene v njeno obrambo.

Posestniki ob Sotli so vsled zadnjih povodnj zopet trpeli velikansko in občutljivo škodo in sicer deloma radi tega, ker je voda pokošeno travo oblatila ali pa odnesla, deloma pa, ker je mnogo poljskih pridelkov, kakor krompir itd. segnilo. Že radi tega je nujna sila, da se vendar enkrat začnejo potrebne priprave za uravnavo.

Slednjič bi še rad podpiral prošnjo, katero je nedavno predložil deželni odboru okrajni odbor sevniški. Gre se za varnostne stavbe ob Savi v sevniškem okraju. 90 odstotkov vseh stroškov je obljubila prevzeti država, gre se toraj samo še za pokritje deset odstotkov vseh stroškov. Tu bi bilo pa vendar umestno in pravično, da dežela, katera za te varnostne stavbe še ni prav nič plačala, ta ostanek z 10 odstotki vseh stroškov prevzame. Pričakujem torej, da bo deželni odbor našel pot, da pomaga s podporo sevniškemu okraju, da se zadržuje nadaljno trganje savskega obrežja pri Sevnici. V tem smislu prosim, naj se blagohotno reši prošnja okrajnega odbora in dotičnih prizadetih posestnikov. (Deželni odbornik Stallner je na to odgovoril, da se bodo od strani deželnega odbora začele delati preiskave glede znanih štirih potokov v savskem obvodju. Do zdaj ni bilo to mogoče zbog pomanjkanja strovnjakov pri deželni stavbinskem uradu. Kar zadeva prošnjo sevniškega okrajnega odbora, da se napravijo ob Savi obrambene stavbe, obeta zastopnik deželnega odbora, da bo deželni odbor glede na to, da je tamošnje prebivalstvo izvanredno ubogo, dovolil primerno svoto za izvršitev teh stavb, ker je vlada že itak odločila, da hoče 90 odstotkov vseh stroškov prevzeti na državni račun.)

V seji deželnega zbora 10. jan. 1905 se je obravnavalo o prispevkih za ljudske šole. Do zdaj so dobivale šolske sestre v Algorsdorfu pri Gradcu 2000 K in one v Mariboru 400 K letne podpore iz deželne blagajnice. Letos je pa socijalno demokratski poslanec Resel predlagal, naj se ta podpora črta in se naj 2000 K daruje kot podpora za šolske vrtece, 400 K pa graškemu društvu „Schülerhort“. Temu predlogu se je uprl poslanec Žičkar z naslednimi besedami: „Visoka zbornica! Predlogu, ki ga je stavil gospod predgovornik (Resel), moram odločno ugovarjati. Od te strani se vedno ponavlja trditev, da šole, katere vodi cerkev, delujejo na to, da se ljudstvo poneumni.

No, ta trditev je pač popolnoma napačna. Vsakdo, ki pozna zgodovino, ve, da je cerkev od svoje ustanovitve sem bila prijateljica šole in da je globoko noter v 17. stoletje sama le cerkev šole ustanavljala in vodila.

Pristaviti še hočem, da šole, katere vodijo šolske sestre, nadzorujejo nadzorniki, ki

so postavljeni od države; da se morajo te šole držati učnega načrta, ki je predpisan od države.

Ni torej nijednega razloga, zakaj bi se ta podpora za sestrični šoli v Algersdorfu in Mariboru, ki se je že več let sem dovoljevala, letos prečrta.

Predlog za podporo so potem še zagovarjali poslanci Hagenhofer, deželni odbornik dr. Link in poročevalec Fürst. Glasovalo se je o Reselnovem predlogu po imenih. 45 poslancev se je izreklo proti Reselnu, pet poslancev (Daniel, Einspinner, Resel, dr. Schacherl in Sutter) za. Podpora se je torej dovolila.

Politični ogled.

Med štajerskimi nemškimi kmeti sta dve stranki, ena pripada h krščanski ljudski stranki, druga pa k bauernbindlerjem. Bauernbindlerji so, kratko rečeno, med Nemci to, kar so nemškutarji in štajercijanci med slovenskimi kmeti. Kadar krščanska ljudska stranka ne postavi pri volitvah kmeta za kandidata, takrat kričijo: kmet naj kmeta voli! Sami pa seveda ravnajo celo drugače. Zdaj je izpraznjeno mesto državnozbornskega poslanca v gornještajerskih kmetijskih občinah. Ljudska stranka je postavila za kandidata kmeta Schweigerja, Bauernbindlerji pa sedaj naenkrat s kmetom niso bili zadovoljni, pozabili so na svoje geslo: kmet naj kmeta voli, in kandidatom so postavili barona Rokitanskega. Med obema kandidatoma je sedaj huda agitacijska borba. Poročali bomo, kdo bo zmagal.

Avtomobil in kmet. Na Dunaju so se posvetovali zaradi nove postave za avtomobile. Predsednik posvetovalnega odbora je bil slovenski liberalni poslanec dr. Ferjančič. Pozvali so se k posvetovanju samo častniki, kapitalisti in tovarnarji, a nobeden zastopnik kmetov. Nihče pa pod brezobzirnostjo avtomobilistov ne trpi toliko kakor kmet, ki bo brez moči proti njihovi drznohitri vožnji tudi po postavi, ki se namerava predlagati. Dokler še bodo ljudje vozili s konji, voli in kravami, mora zahtevati kmet, da si avtomobilisti zidajo svoje ceste, kakor imajo železnice svoj tir. Tam lahko divjajo kakor hočejo in se ubijajo in prevažajo, kakor jim ljubo.

Moravski in češki kmetje pridelujejo mnogo pese, ki služi za pridobivanje sladkorja. Da bi tovarnarji pri nakupovanju pese med seboj ne tekmovali, razdelili so si ozemlje, kjer se prideluje pesa, v okraje (rajone), kjer sme kupovati peso samo eden tovarnar. A ne dovolj, da so tako izključili vsako tekmovalje, ampak združili so se tudi v ta namen, da so pritiskali cene. Reparji, kakor se kmetje, ki pridelujejo peso, sami imenujejo, so bili tovarnarjem izročeni na milost in nemilost, zato so začeli zahtevati vladne pomoči. Vlada naj prepove pod kaznijo, da bi se smeli tovarnarji združevati v namen, da pritiskajo cene. Vlada je ubogala in predložila državnemu zboru tozadevno zakonsko osnovo, da jo sprejme. Dne 26. marcija se je o tem razpravljalo. Tovarnarji delajo z vsemi silami, da bi se osnova ne sprejela. Zato se je posvetovanje o tej stvari odložilo do 3. aprila in se bodo med tem časom vršila pogajanja med kmetijskimi zastopniki in tovarnarji.

Nemška kmetjska stranka na Češkem čudovito hitro raste. Na njen program sta izvoljena samo dva poslanci, a sedaj pristopajo vedno novi poslanci iz drugih strank h kmetjski stranki. Naši nemškutarji vedno kričijo, da naj kmet kmeta voli, in mislijo, da s tem varujejo kmetjske koristi, a Nemci sami so pametnejši ter si volijo može iz različnih stanov, samo da morajo prisegati na kmetjski program.

Nemška kmetjska stranka na Češkem razglasa, da bo tudi ona varovala nemško narodnost. Ker nemška narodnost v Avstriji ni v nevarnosti, so to le prazne besede. Tudi Nemcem na Češkem je več za narodne pravice nego za kmetjski stan!

Nove utrbe v Pulju. Izkušnje v boju pri Port Arturju hoče uporabiti vojaška uprava pri utrjevanju Pulja. Mornariška uprava hoče zavarovati v pristanišču usidrane vojne ladje tako, da ne bo mogoče zapreti vojnim ladjam izhoda iz pristanišča. Zato so potrebne večje zgradbe, da bo vojno brodovje v popolni varnosti v vojnem pristanišču. Obenem so pa tudi potrebne utrbe ob vhodu v pristanišče, da bo sovražniku onemogočeno zapreti vhod z brandlerji. Pred 800 metrov širokim vhodom v vojno pristanišče leže Brionski otoki. Na zahodu jih loči od celine pristaniški basin, na severovzhodu pa fazanski prekop, ki je puljsko vnaneje pristanišče in ga varujejo mnogobrojne dobro oborožene utrbe. Da bo pa vhod v vojno pristanišče v slučaju vojske popolnoma zavarovan, bodo zožili Fazanski prekop na 400 metrov. V ta namen bodo zgradili dva nasipa. Prvi nasip bode zgrajen od utrbe Marije Lujize proti sredi prekopa in drugi od otoka Vel. Brionija mimo Perodskih utrb proti sredi prekopa. Med obema nasipoma bode prostora le 400 metrov in mogočne utrbe bodo zabranjevale vsak sovražnikov poizkus, zapreti vhod v puljsko vojno pristanišče. Nasipa bosta široka 60 metrov in ob pričetku in na koncu 90 metrov. Zvezati ju nameravajo z mostom na vrtilo. Poleg teh zgradb pa nameravajo prekopati zemsko ožino pri takozvanih Maksovih lopah, da bo še en izhod iz vojnega pristanišča. Drugi prekop bo zadostno zavarovan po utrbah Stoja in Bourguignon. Po dovršenih zgradbah bo imelo vojno brodovje v Pulju na razpolago tri izhode in ne bo mogoče brodovja tako zamašiti v pristanišču, kakor je bilo rusko v Port Arturju.

Dopisi.

Iz Slovenjgradca. (Nemška neprtnost.) Dne 18. svečana je vposlalo vodstvo „Narodnega doma“ v Slovenjgradu mestnemu občinskemu uradu v Slovenjgradu kot stavbeni oblasti v slovenskem jeziku sestavljeno prošnjo za dovoljenje stavbenih sprememb pri poslopju „Narodnega doma“ hiš. št. 6 v Slovenjgradu. To stavbeno prošnjo je vrnil mestni občinski urad z dopisom z dne 5. sušca t. l. št. 189 z ukazom, isti nemški prevod pridjati, oziroma prošnjo v nemškem jeziku vložiti. Proti temu odloku je vložil znani narodnjak gosp. Jak. Vrečko v imenu „Narodnega doma“ dne 11. sušca t. l. pri ces. kr. okrajnem glavarstvu Slovenjgradec obširno pismeno pritožbo zaradi zavrnitve slovenske stavbene prošnje.

Dne 18. sušca t. l. smo prejeli od c. kr. okraj. glav. Slovenjgradec pod št. 5322 sledečo rešitev:

„Ces. kr. okrajno glavarstvo ugotovi pritožbi in rzsodi, da je mestni občinski urad slovenjegraški dolžan, v slovenskem jeziku sestavljeno prošnjo sprejeti, o isti poslovati in isto rešiti, ker se ima slovenski jezik v okolišju mestne občine Slovenjgradec kot v deželi navadni jezik smatrati in ker so oblasti in tudi občinski uradi v smislu člana 19 odst. 2. zakona z dne 21. grudnia 1867 drž. zak. št. 142 glasom državnega temeljnega zakona dolžni, vloge strank v jeziku, v dotični deželi ali kraju dežele navadnem, sprejemati. K temu se pripomni, da imajo avtonomne oblasti in uradi sicer pravico, gotovi jezik kot njihov službeni jezik določevati, vendar jim ne pristojajo pravica, tudi od tretje osebe zahtevati, posluževati se v prometu z njimi izključno tega jezika. Da se mora slovenski jezik v političnem okraju Slovenjgradec kot v deželi navadni jezik smatrati, razvidno je iz zadnjega ljudskega štetja. Iz podatkov je posneti, da se je med 44.011 prebivalci 37.398 slovenskemu občevalnemu jeziku pripoznalo in se isti v prometu tega jezika poslužujejo. Tudi je iz teh podatkov zadnjega ljudskega štetja razvidno, da se je v mestni občini Slovenjgradec sami med 1163 prebivalci 314 slovenskemu občevalnemu jeziku pripoznalo in da se isti v prometu tega jezika poslužujejo. Proti temu odloku je dovoljeno v

smislu § 1 drž. zak. št. 101 v teku 14 dneh, računši z dnevom po dnevu dostave, pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Slovenjgradu vložiti priziv na c. kr. namestništvo v Gradec. C. kr. okrajno glavarstvo, dne 18. sušca 1905. C. kr. okrajni glav. Čapek, m. p.“

S tem so toraj mestni očetje v Slovenjgradu zopet dobili dolg nos. Slovenski kmetje, zapomnite si dobro, da so nemški mestni očetje s tem jasno pokazali, kako sovražijo vse, kar je slovenskega.

Z Uršelske gore. (Pust brez krapov.) Kakor veste, g. urednik, stanujem na visoki gori in samotarim. Ker sem rodom Korošec, si kuham tudi koroške jedi, večinoma repno župo, igliče in knole. Za pustni torek pa sem si mislil krapov speči; pa, g. urednik, še videl jih nisem. Nesreča, kaj ne? Ko sem še služil za pastirja, so nam gospodinja na pust spekli cele gare krapov; bili so skoraj tako veliki ko moj nedeljski klobuk. Od takrat vem, da je za krape treba moke in medene. Navadno vse reči kupujem v Kotljah, gortam na Koroškem; letos pa sem šel v pondeljek pred pustom za krape kupovat potrebnih rečij v Slovenjgradu, doltje na Štajersko, ker so tam medence za par krajcarjev bolj po ceni. Pa, g. urednik, kaj se mi je zgodilo? Nosim celo leto coklje in od spodaj „žoke“, po zimi volnate žoke. Ko sem šel skozi Žabjigrac, sem dvakrat coklje v blatu zgubil, in s špago sem si jih moral privezati na noge. V Slovenjgradu sem se po navadi oglasil v „Narodnem domu“. Tam sem zvedel, da bo na pustni dan huda vojska: bili se bodo v Slov. Gradu Rusi in Japonci. Šmencano, sem si mislil, to bi pa rad videl. Nisem vojak, ker so mi rekli, da imam „pretoust“ vrat, in zato sem bil silno željen, videti enkrat vojsko. Pa, g. urednik, kaj sem videl drugi dan? Otroci, fantalini in ciganice, in bogve kaj še, vse se je mešalo, kakor če so na kakem sejmu komedijantje. Tudi naširanega osla so imeli v svoji sredini; tovaršija mu je morala biti kaj po godi, ker se je vedno ponosno oziral krog sebe in prikimal. Pa mene je začelo sram biti, da sem zavoljo take neumnosti ostal čez noč v mestu in poleg tega še pozabil kupiti moke in medene in da tako nisem jedel krapov. Na tihem jo pobrišem v Staritrk k svojemu dobremu prijatelju, Španžlovemu Lovrencu. Ta je bil prej gortam na gori, zdaj pa je bogat oštir v Starem trgu. Hotel sem ž njim pomarnovati in mu potožiti, kako sem prišel ob krape. Pa nova nesreča. Ko vprašam po Lovrencu, mi reče njegova gospa čisto hladno in resnobno: „Naš birt je v mestu; danes je vendar vse v Slovenjgradu, ker tam pusta obhajajo.“ — „A, štak“, sem rekel, „šeta reč je tam v mestu; pustov god obhajajo“, sem rekel; „pri mojem godu pride „žvahta“ skupaj“, sem si na tihem mislil; o srečen pust, ki imaš toliko „žvahte“, sem dalje mislil. Zdaj pa, g. urednik, z Bogom!

Plešivski samotar.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Nemški napis.) Naš klobučar Postružnik še noče izprevideti, da bi v njegovih klobukih pač tudi slovenski jezik dobro služil, mesto nemških napisov „Postružnik St. Georgen a/d Stainz“. Zakaj pač naši obrtniki ne izprevidijo, da bi bilo primerno tudi slovenski jezik spoštovati in rabiti pri naznanilih in reklami, če na Slovenskem svojo blago prodajajo, kakor naš klobučar. Tudi v Sovjaku je neki mizarjski mojster Pfeifer, kateri misli, da mora tudi z nemškim napisom poleg slovenskega kazati, da zna nemško zveličavno „špraho“. Naj pogleda samo v Maribor, Ptuj ali Radgono, kateri mizar ima pač poleg nemškega tudi slovenski napis; nobeden ga nima in vendar tudi marsikateri goldinar zasluži od zaničevanih Slovencev. Mizarju Pfeiferju pa gotovo nobeden Nemeec ne da krajcarja zaslužka in mu najbrž tudi ne bo, ker pri nas Nemecev ni. Proč toraj z nemškimi napismi! — Jeden, ki vse vidi.

Iz Stoperc. (Zločinca), ki je napravil dne 8. oktobra 1904 v župnikovem sadonosniku na najlepših drevesih in brajdah nad 400 K veliko škodo, še c. kr. sodnja do sedaj ni našla, čeravno se nekateri s svojim govor-

jenjem in obnašanjem oblasti tako rekoč sami ponujajo.

Res čudno! Povsod se take hudobije natančno zasledujejo in se pride zločincem na sled, le v Stopercah, kjer se je zgodilo v teku 7 ali 8 let že več hudobij n. pr.: (poškodovale so se cerkvene orglje in cerkvena vrata na kor ob času spremembe orgljarske službe, pobile okna v župnikovi sobi in nametalo v njo debelo kamenje; lansko leto so se vzele polke raz farovške kuhinje, zanesle v strani in na kosce razbile, potem se je popipal na župnikovi njivi zeleni fižol, na to se je obelilo v župnikovem sadonosniku 17 najlepših žlahtnih drev, ki so vse rodile, in se porezale brajde) — ostane vse — vse prikrito in vse lepo zasp.

Če smo tudi v Stopercah in še pod Donačko goro, a na Turškem še pa vendar le nismo. —

Dobrna pri Celju. V srce se nam že smilijo redko nasejani možgani dobrnskih nemčurjev, ki se trudijo in trudijo, da bi stuhtali, kedo izmed nemčurčkov bi bil najvrednejši za županski stol. Sedaj se jasno vidi razloček med slovensko pametjo in ponižnostjo na eni strani ter med nemčursko neumnostjo in napihujenostjo na drugi strani. Pred tremi leti so se slovenski občinski odborniki po vrsti branili županske časti, danes pa nemčurji že komaj čakajo, kdo izmed njih da bo zanaprej župan. Tak počajta no! Vso skrb za to bomo prevzeli Slovenci, in če bo na Kitajskem kje zmanjkalo županov, bomo gotovo najprej priporočali dobrnske nemčurje. Sedaj res ne vemo, ali so naši nemčurji bolj neumni ali bolj naduti. Najbrž imajo vsega tega enako mero. Je pa res že smešno. Nikdo še ne ve, kedaj bodo volitve, in že barantajo nemčurji s svojimi župani kakor jud s slabim blagom. Po naših mislih ne morejo biti ti župani velike vrednosti. Danes posadijo enega na konja, drugi dan ga vlečejo za noge in roke dol ter tiščijo drugega navzgor, da ga tretji dan vržejo na stran. Sicer je pa menda to tudi nekaj vredno, če je kedo v 'mislih' en dan župan. To veselje jim pa radi pustimo. K vsem nemčurskim 'radi-županom' sta se pridružila bojda še Nemeč Auer in 'tudi-Nemeč' Hasenbichl. Če je to res, bo velik križ zopet s tema. Auer je 'Ober-lajtnant' v penziju, Hasenbichl pa štacunar. Pa kaka bosta ta župana! Auer mora po letu zgodaj biti v topliški pisarni, čeravno mu je v Gradu v deželnem zboru bojda nek gospod očital, da večkrat „še le takrat zleze iz perja, ko gostje-topličarji gredo že iz kopeli“. Hasenbichl pa ima v svoji štacuni toliko dela, da niti za eno minuto na dan ni prost. S tema torej ni nič. Sicer se pa zdi, da gospodje ne vedo, kar ve med Slovenci vsak otrok, da je treba imeti za župana večino v občinskem odboru. Odbor pa ne pada iz nebes, ampak se voli. Za to je pa treba volilcev. Kakor pa vemo, so bili gospodje do sedaj vedno nasproti slovenskemu ljudstvu na Dobrni, zato si bo vsak volilec desetkrat premislil, predno bo dal svoj glas ljudem, kateri so po svojem mišljenju in delovanju v nasprotju s celo slovensko Dobrno. Za to pa le bolj ponižno! Slovenski volilci niso kakor na šnops navajeni nemčurski podrepniki, da bi poslušali na nemčursko komando, ampak možje, ki se ne bojijo groženj nemčurjev, pa tudi ne gredo na lim nemčurskim zvičajem. Ne zidajte torej gradov v zrak, zakaj, če prej ne, na dan volitve se vam gotovo poderejo na glave.

Arlica pri Ribnici. (Spominčica na dve sveži gomili.) Precej nam je minola zima vzela zuancev, mnogo solz se je potočilo, ali od dveh gomil se ne moreme ločiti, da bi njiju ne ozaljšali z otožno cvetko — spominčico.

Tam doli v četrtem stolu v cerkvi v Ribnici ste dolga leta sedevali skupaj ob nedeljah dve blagi mamici, Mica Zabovnik p. d. Lipužnica in pa Mica Bobovnik p. d. Pušnica. Obe ste bili po stanu kmetici, ob enem pa vzor blage žene,

ljube matere, vrnle gospodinje in kar je največ vredno, prave krščanske hišne matere. Ker so bile te čednosti pri njima tako enake, pridružile so se še druge slične okoljščine. Obe ste že več let bolehal skoraj na enaki bolezn, enako prenašali voljno križ, dokler ga njima konečno ni odvezel ljubi Bog, ko se je prepričal o njuni stanovitnosti, in to se je zgodilo zajedno v par mesecih.

Zadnje leto ste mamici vsled bolezni le z veliko težavo še prilezli v toliko priljubljeno jima cerkev. Posebno je jela hirati M. Zabovnik. Bolezen v prsih ji ni dala počitka po dnevu, še manj pa po noči. Posebno se ji je shujšalo po novem letu, ravno ko se je poslavljal od ljubljenskih sinov, katerih eden je šel nazaj k vojakom, drugi kot dijak v šolo. Skoraj vsi so čutili ob slovesu, da bode ločitev za vselej. In res, par dni potem se ji je bolezen zopet močno shujšala. Toliko, da so jo še v zadnjih urah obiskale sestre, da je sprejela še sv. popotnico, je zaspala med molitvijo, katero je vedno izgovarjala: „Sveta Marija, Mati božja, prosí za nas ob naši smrtni uri!“ Teh prošenj Mati nebeška gotovo ni preslišala in radi upamo, da ji je bila ob sodbi mogočena zaščitnica.

Zapustila je rajna potrtega moža in tri čvrste sinove. Od teh je eden gozdar v Gornjem gradu, drugi vodja pri pionirjih blizo Dunaja in tretji nadebuden sedmošolec v Celju. Bog jih srečno vodi do cilja sreče, za katerega jim je blaga mati toliko skrbela in delovala!

Kako je bila priljubljena pri rodbini in znancih, pokazal je obilen pogreb dne 7. januarja, katerega se je udeležil tudi čez vse ljubljenski starosta rodbine Potočnikove, veleč. g. o. Maks Pivec iz Admonta. Slovo takrat od postelje in groba rajne, pokazalo je, kolika ljubezen vezala je to družino in rodbino, prej srečno in veselo, sedaj pa tako potrto...

Minilo je sedaj še le nekaj nad dva meseca, ko je smrtni angel potrkal zopet, to pa na vrata Pušnikove hiše in odnesel seboj ljubo mater. Ta blaga duša je bila vdana vse življenje Bogu in kot gospodinja je mnogo storila v blagor svojih, moža, otroka in družine. Kolikokrat je ona urezala kruha in storila drugih dobrot za „božji lon“, ve le On, kateri ima napisana vsa dobra dela v bukvah življenja! Plačila za vse to pa ji Bog ni odložil veliko tukaj, kjer ji je poslal hudo bolezen, temuč prihranil ji je to tembolj za — večnost! Saj pa je tudi ona dovrševala delo svojih zaslug udano s potrpljenjem, s katerim je bila v bolezni prava — mučenica. Najhujše v bolezni ji je bilo to, da radi bolezni ni mogla v cerkev. Zato je pa tembolj prigajjala vso družino k maši in ko se je ta vrnila domov, izpraševala o pridigi, kolikor si je kdo mogel zapomniti. Ali to ni bila gospodinja prav po vzoru slavnega Slomška?

Kako potrpežljivo je nosila svojo bolezen, ve le On, ki jo je pokoril. Nič tožbe, nič godrnjanja! In ko je nastopil zadnji boj, zaklicala je še ganljivo: „O ljubi Jezus, sedaj me ne zapusti!“ nakar je v kratkem mirno zaspala. Ali si je mogoče še misliti lepše zadnje ure?

Tudi ta pogreb, dne 16. sušca, bil je jako ganljiv. Ko so čast. g. župnik govorili v cerkvi zadnje slovo, jokalo je skoraj vse. Enako tudi na pokopališču, kjer so solze moža, otrok, rejencev in prijateljev v obilnej meri kazale ljubezen, hvaležnost in žalost za blago rajno.

Naj počivata obe dobri mamici v blagem miru!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. Na mesto rudarskega nadkomisarja Salomona, ki je prestavljen v Št. Pölten, pride v Celje rudarski nadkomisar Franc Aggermann pl. Bellenberg iz Brüxa na Češkem.

S pošte. G. Vincencu Zorko v Št. Andražu v Slov. gor. se je podelilo tamošnje mesto poštnega odpravitelja.

S šole. Okrajni šolski svet celjski je izrekel v svoji zadnji seji zahvalo g. Francu Friedrich, načelniku okr. šolskega sveta v Libojah, za ustanovitev tamošnje šolske kuhinje, in tamošnjemu nadučitelju g. Jože fu Košenina za otrokom podeljene obede.

Prememba posesti. Papirno tovarno v Jurkloštru je kupil jurklošterski graščak za 16.345 K.

Mariborske novice. V mestu, posebno v Graškem predmestju so se zadnji čas množile tatvine. V več stanovanjih je bila ukradena obleka, mleko, žemlje itd. Slednjič so vendar prišli na sled tatici. V Tegetthofovi ulici so zapazili dne 24. t. m. neko žensko, kako se je hotela vtihotapiti v neko stanovanje. Predno pa je prišla policija, zbežala je ženska ter se skrila v Carnerijevi ulici v klet neke hiše. Tam so jo zasledili in prijeli. Ime ji je Marija Löscher in je doma iz Gornještajerskega. — V Studencih pri Mariboru so v noči od 26. na 27. t. m. neznani zlikovci spustili voz, nabasan s posodo po cesti, ki pelje mimo cerkve sv. Jožefa proti Dravi. Ne le samo vsa posoda ampak tudi voz je močno poškodovan. Upamo, da bo orožništvo zasledilo storilce. — Pri mariborskem občinskem svetu se sedaj izdelujejo določbe, s katerimi bi se prepovedali slovenski napisi na prodajalnah. Od 24 tisoč prebivalcev so našeli v Mariboru čez 4000 Slovencev in vendar si upa mestni svet kršiti pravico tem 4000 Slovincem. Višje oblasti so dolžne ta nepostaven sklep preprečiti oziroma istega razveljaviti. — Kje da bo stal novi most, se sedaj še nič ne ve. Nekateri ga hočejo imeti od glavnega trga do Bergstrasse, drugi pa v nadaljevanje Vitrinjske ulice. V nadaljevanju Badgasse, kjer bi bil most najpripravnejši in najcenejši, ker bi ne bilo treba na levem bregu Drave nič odkupiti, na desnem pa samo nekaj hiš, pa nečejo zidati, ker bi s tem prišel „Narodni dom“ na prelep prostor. Naši Nemci ne privoščiijo Slovincem niti ene ugodnosti. — V sredo, dne 29. t. m. popoldne se je vstrelil Otmar Koroschetz, sin trgovca. Ustrelil sé je v sence. Ker še ni bil takoj mrtev, prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je pa kmalu umrl.

Umrl je povsod dobro poznan in čislán Janez Lopič, posestnik v Cirknici pri Št. Ilju v Slov. gor. Bil je vrl narodnjak! N. v m. p.! — V Št. Ilju v Slov. gor. je umrla dne 27. t. m. gospa Marija Reppnig.

Iz Št. Ilja v Slovenskih goricah se nam poroča: Tudi pri nas so, kakor v Sladini, neznani zlikovci položili čez tir debela debela en kilometer od postaje. K sreči je pa poštni vlak do postaje samo tiščal debela in se ni zgodila torej nobena nesreča. Orožništvo je prijelo kočarska sina Franca in Jožefa Hauptmann, ki sta oba na sumu, da sta to storila.

Št. Ilj v Slov. gor. Pretekli teden so orožniki nekega šolarja iz slavne nemške šole gonili nekaj časa po Šentilju, potem pa so ga odpeljali v Maribor in ga tam izročili okrožnemu sodišču. To je pač nadepolna mladina! In katero šolo obiskuje? Slavno nemško šolo! Žal, da so otroci nemške šole večinoma otroci slovenskih starišev. Sprejmejo jih radi v nemško šolo, samo da je večje število! Zato je nekdo prav rekel: „Če jim je samo za to, da imajo polne klopi, jim tudi jaz posodim — par telet, da jih tam privežejo, bo pa večje število.“ Imenitna misel! Ne naučijo se v nemški šoli itak otroci ne mnogo, samo da je večje število. Dela pa otrok, kar sam hoče, saj učitelja ne razume, kadar daje dobre nauke. Zato pa tudi zunaj šole ne zna brzdati svojih strasti, če se tega ne nauči že v šoli, in tako mora kmalu vmes poseči žandar in sodnija. Slovenski stariši, ki ste bili dozda tako slepi, ali se vam še tudi zdaj ne bodo odprle oči! Vi ste pošteni, kakšni pa bodo vaši otroci, če hodijo v take

C. kr. vzajemna zavarovalnica proti ognju v Gradcu.

N a z n a n i l o.

V smislu § 92 pravil bode **redno letno zborovanje**

v ponedeljek, dne 8. majnika 1905

ob 10. uri dopoldne, v dvorani zavarovalnice, gosposke ulice števil. 18/20 v Gradcu.

To se v smislu § 94 pravil, zraven osebno povabljenim, vsem zastopnim društvenim poslanikom in p. n. gg. društvenikom s tem pristavkom naznani, da je za nje v smislu § 99 pravil posvetovanje javno in se posvetuje le o posebnih točkah vsled zborovega sklepa v tajnih sejah.

Dnevni red: I. Poročilo o volitvi društvenih odposlancev za šestletno dobo 1905—1911. II. Računsko poročilo in računski sklep za 76. upravno leto 1904. III. Poročilo računskih pregledovalcev o pregledovanju in stanju letnega računa za l. 1904. IV. Proračun za upravno leto 1905. V. Poročilo o korakih, katere je storil upravni svet za nakup hiše št. 22 v Sackstrasse v Gradcu in tozadevni predlog. VI. Dopolnilna volitev v upravni svet za člane, ki se izločijo po pravilih. VII. Volitev treh računskih pregledovalcev in jednega namestnika.

V GRADCU, dne 1. aprila 1905.

252 1—1

Upravni svet.

Semenje!

Najboljša

Semenje!

vrtna, poljska in gozdna semena, ki zanesljivo klijejo,
priporoča znana trgovina s semenom 188 6—3

M. Berdajs v Mariboru

Semenje!

na Zofijinem trgu.

Semenje!

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi, kakor tudi posojilno in branilno društvo imata dne **2. aprila 1905**, popoldan ob 4. uri v prostorih kmetijskega društva svoj

redni občni zbor.

Na dnevnem redu bode: 1. Predložitev računskega zaključka za leto 1904. 2. Volitev načelnika. 3. Volitev načelnstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Volitev razsodišča. 6. Razni predlogi. 7. Slučajnosti.

236 1—1

Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici 186 10—5

priporoča celemu okraju svojo vedno novo lepo zalogo vsakovrstnega blaga. Za spomladni čas vsake vrste poljskih semen, posebno pravo, čisto, zanesljivo deteljno seme, seme za oves itd. Veliko se prodaja Bartelovega praška za poklajo živini, svinjam in konjem.

Kupim poljske pridelke in vse druge reči.

VABILO k

rednemu občnemu zboru

hranilnice in posojilnice v Smartnu na Paki

registrovana zadruga z neomejeno zavezo **v nedeljo, dne 9. aprila** ob 2. uri popoldan v občinski pisarni v Smartnu na Paki. Ako ne pride ob 2. uri sklepčno število udov bo ob 3. uri popoldan ravno tisti dan drugi občni zbor, pri katerem se bode pri vsakemu številu udov sklepalo

Dnevni red: 1. Potrjenje letnega računa za l. 1904. 2. Prejemba pravil. 3. Izvolitev načelnstva in nadzorništva. 4. Predlogi in slučajnosti.

248 1—1

M. Pirtošek, načelnik.

Velika iznajdba!

Nobenega smrada več v pisoarjih in straniščih! Isti izgledajo snažno pri porab

„Kragl-Waterloos Urinöl“.

Od izvedencev priznan izdelek za mazanje pisoarjev in stranišč. Prodajo ima samo **Alojz Jožef Riha**, uradno konces. zavod za vpeljavanje plina, in vodo-voda, stavbinski in oriamentalni in galanterijski klepar v Mariboru, Koroška cesta št. 14. Priporoča se tudi v izdelovanju vseh v njegovo stroko spadajočih del.

Priznan specialist za napravo kopalničnih sob, klozetov, pisoarjev, za vpeljavo plina (acitelin) in leseno-cementnih streh. Vsa instalacijska in kleparska popravila točno in po ceni. 227 6—2

Proračuni in odgovori brezplačno.

Boštjanska grajščina pri Radni na Kranjskem

nasproti postaje Sevnice pri Zidanem mostu bode dne **6. aprila** letos ob 10. uri dopoldne prodajala na očitni dražbi 40 glav goveje živine kakor bika, krave, vole in mlado živino, 1 konja, 2 velika merjasca čiste jorkširske pasme in 3 velike breje svinje. Za odprodati ima grajščina tudi še dosti krompirja, repe in pese. 253 1—1

Južnoštajerska hranilnica

v Celju

721 12—5

Narodni dom

Narodni dom

za katero jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah in Vranksko za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do in petek dopoldne, za druga opravila pa je uradnica odprta vsaki dan ob uavadnih urah. — Hranilne vloge obrestuje po 4⁰/₀ in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4⁰/₀ obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljiško varnost po 4³/₄ odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4¹/₂ odstotkov obresti.

neomejene visokosti, ima sedaj čez **štiri milijone kron** hranilnih vlog.

Hranilnica posluje s strankami vsak torek

— Hranilne vloge obrestuje po 4⁰/₀ in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4⁰/₀ obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljiško varnost po 4³/₄ odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4¹/₂ odstotkov obresti.